

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ РАЦІОНІВ ГОДІВЛІ ВІДЛУЧЕНИХ ПОРОСЯТ ЧЕРВОНО-БІЛОПОЯСНОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ЛІНІЇ М'ЯСНИХ СВИНЕЙ

О.І.Юлевич, кандидат технічних наук, доцент

Ю.Ф.Дехтяр, асистент

Миколаївський державний аграрний університет

У статті наведено результати аналізу поживності раціонів годівлі відлучених поросят червоно-білопоясної породи до 120-денного віку. Виявлено відхилення за вмістом окремих компонентів та надано пропозиції щодо покращення умов годівлі і зменшення витрат кормових одиниць на одиницю приросту.

В статтю приведені результати аналізу питательности раціонів кормлення поросят-отъемышей красно-белопоясной породи до 120 дней. Выявлены отклонения в содержании отдельных компонентов и представлены рекомендации по улучшению условий кормления, которые позволят уменьшить затраты кормовых единиц на единицу прироста.

Постановка проблеми. Основна задача ведення свинарства - збільшення росту молодяку свиней і зниження витрат кормів на 1 кг приросту живої маси. За рахунок організації фізіологічно повноцінної годівлі, балансування раціонів за вмістом основних поживних і біологічно активних речовин відповідно до деталізованих норм годівлі тварин можна досягти високої їх продуктивності [1].

Зараз на території України у державних, колективних після реформування, індивідуальних та фермерських господарствах розводять більше десяти різних вітчизняних та зарубіжних порід свиней. З 1994 року затверджено нову популяцію тварин - червоно-поясна спеціалізована лінія м'ясних свиней (ЧПСЛ). ДГ "Зоряне" Первомайського району Миколаївської області отримало статус племінного заводу по даній породі. Відповідно до цільового стандарту породи середньодобовий приріст тварин за період від 30 до 100 кг складає 846 г, вік досягнення живої маси 100 кг - 176,5 днів, витрати корму на 1 кг приросту - 3,46 корм. од. [4].

Але результати вирощування відлучених поросят в господарстві не співпадають з даними стандарту. В першу чергу спосте-

рігається суттєва перевитрата кормів і кормових одиниць на 1 кг приросту (табл. 1).

Таблиця 1

Показники росту і розвитку відлучених поросят породи ЧПСЛ

Показники	Одиниці виміру	Результати
Жива маса при відлученні, 60 днів	кг	15
Жива маса у 120 днів	кг	30
Довжина тулуба у 60 днів	см	78
Довжини тулубу у 120 днів	см	102
Обхват грудей у 60 днів	см	75
Обхват грудей у 120 днів	см	100
Середньодобовий приріст	г	250
Витрати кормів на одиницю приросту	кг	16,5
Витрати кормових одиниць на одиницю приросту	кг	14,7

Завдання дослідження. З метою реалізації генетичного потенціалу свиней ЧПСЛ та поліпшення економічної ефективності галузі досліджувалися умови годівлі поросят від 60 денного до 120 денного віку, проводилася оцінка поживності раціону і були запропоновані певні заходи щодо використання кормів і преміксів-стартерів при вирощуванні відлучених поросят.

Дослідження проводилися на 48 відлучених поросятах, що були отримані від семі свиноматок породи ЧПСЛ. Хімічний склад раціонів та їх поживність оцінювалися за допомогою комп'ютерної програми "Раціон", розробленої на кафедрі годівлі та розведення сільськогосподарських тварин Дехтярем Ю.Ф.

Склад раціону, який використовується у господарстві для годівлі відлучених поросят масою 20-30 кг наведено у таблиці 2.

Крім того, для підгодівлі поросят в господарстві застосовують премікс-стартер, який за своїми компонентами майже не відрізняється від раціону і містить дерть ячмінну, пшеничну, кукурудзяну горохову, м'ясокісткове і трав'яне борошно, крейду і сіль.

Аналіз раціонів свідчить, що за всіма показниками поживності спостерігається перебільшення норми на 47-68%, а вміст сирової клітковини підвищений майже в два рази. В той самий час кіль-

кiсть мiдi, марганцю, кобальту менша за норму, а вiтамiнiв А, D, В12 не вистачає практично на 100%.

Таблиця 2

Рацiон годiвлi вiдлучених поросят в ДГ "Зоряне"

Корма	Кiлькiсть на 1 голову, кг
Кукурудза дерть	0,300
Ячмiнь дерть	0,900
Овес дерть	0,200
Горох дерть	0,100
Шрот соняшниковий	0,100
Комбiсилос	0,200
Буряк кормовий	0,600
Сiль кухонна	0,005
Крейда кормова	0,008
Трав'яне борошно люцерна	0,050
Борошно м'ясо-кiсткове	0,100
Вiдвiйки	1,500

Вiдомо [1,2], що надмiрний вiмiст клiтковини в рацiонах пригнiчує засвоєння iнших поживних речовин. Перебiльшення кiлькостi перетравного протеїну, незамiнних аiноокислот - лiзину, метионiну i цистiну в цьому випадку не має позитивного впливу, а лише збiльшує витрати кормових одиниць на одиницю маси приросту.

Надмiрне надходження в органiзм тварини кальцiю i фосфору (на 114 i 87% вiдповiдно) також має негативний вплив на розвиток серцево-судинної системи i порожнин травного тракту. В однокамерних тварин надмiрна кiлькiсть кальцiю призводить до зниження перетравностi жирiв та зменшення поїдання кормiв. При цьому порушується обмiн магнiю, фосфору, залiза, марганцю та йоду. Тривалий надлишок кальцiю в рацiонi спричиняє гiпертрофiю щитовидної залози, а у свиней — паракетароз. Свинi, що ростуть, особливо чутливі до надлишкiв кальцiю, оскiльки обмiн його стає бiльш лабiльним у зв'язку з обмеженим рухливим резервом i порушенням функцiї паращитовидної залози [3].

Що стосується використання преміксів-стартерів для відлучених поросят, то, оскільки їх склад не сприяє балансуванню окремих поживних речовин, їх застосування лише погіршує проблему нормалізації раціону і викликає додаткову перевитрату кормових одиниць.

На підставі отриманих даних і враховуючи перелік кормів, що використовуються в господарстві, було запропоновано збалансовані раціони і склад преміксу-стартеру для використання його в годівлі відлучених поросят (табл.3 і 4).

Таблиця 3

Запропонований раціон годівлі для відлучених поросят

Корма	Кількість на 1 голову, кг
Дерть кукурудзяна	0,079
Дерть ячмінна	0,821
Дерть горохова	0,170
Шрот соняшниковий	0,053
Сіль кухонна	0,005
Крейда кормова	0,004
Борошно м'ясо-кісткове	0,038
Відвійки	1,171

Використання запропонованого раціону надає можливість виключити дерть вівсяну, комбісилос, буряк кормовий, трав'яне борошно повністю, а кількість дерті кукурудзяної, шроту соняшникового, борошна м'ясо-кісткового і відвійок зменшити на 37%, 49%, 62% і 22% відповідно. Витрати кормів на одну голову при цьому знижуються в 1,7 рази. Пропонований раціон передбачає збільшити лише використання дерті горохової на 70%.

Запропонований премікс-стартер, який використовується у суміші з пшеничними висівками, дозволяє забезпечити відлучених поросят необхідною кількістю мікроелементів і вітамінів.

Висновки. На підставі отриманих результатів можна зробити наступні висновки:

- незбалансованість раціонів годівлі відлучених поросят викликає перевитрату кормових одиниць на 1 кг приросту у 4,2

- рази у порівнянні із цільовим стандартом породи;
- використання раціону, створеного на підставі кормів, що вирощуються в господарстві, надасть можливість зменшити витрати кормів на одну голову у 1,7 рази;
 - розроблений премікс-стартер для відлучених поросят повністю забезпечує потребу у мінеральних і вітамінних компонентах живлення.

Таблиця 4

Склад преміксу-стартеру, що пропонується для годівлі відлучених поросят

Показники	Од. виміру	Нестача в раціоні	Додати до 9,801 кг пшеничних висівок		
			маса	од.виміру	інгредієнт
Залізо	мг	11,35	24128,8	мг	Сірчаноокисле залізо
Мідь	мг	6,63	11133,4	мг	Сірчанооксида мідь
Цинк	мг	20,73	38953,1	мг	Сірчаноокислий цинк
Марганець	мг	35,90	67293,4	мг	Сірчаноокислий марганець
Кобальт	мг	1,04	2119,6	мг	Сірчаноокислий кобальт
Каротин	мг	8,14	695,3	мг	Мікробіологічний каротин
Вітамін А	МО	4599,83	6,0	г	Мікровіт А кормовий
D	МО	444,52	47,5	г	Дріжджі опромінені кормові
B ₂	мг	0,18	157,7	мг	Гранувіт B ₂
B ₃	мг	3,90	2081,0	мг	Пантотенат кальцію
B ₅	мг	10,15	4422,0	мг	Нікотинова кислота
B ₁₂	мкг	21,31	91,0	мг	КМБ-12

ЛІТЕРАТУРА

1. Кошелева Г. Получение здорового молодняка // Свиноводство. - 2004. - № 3. - с.15-16.
2. Медведєв В.О., Ткачук М.М. Вирощування поросят. - К.: Урожай, 1990.- 112 с.
3. Мінеральне живлення тварин /за ред. Кліценка Г.Т. та ін.- К.: Світ", 2001. - 576 с.
4. Нова вітчизняна популяція червоно-білопоясних свиней м'ясного напрямку продуктивності. Рибалко В.П., Нагаєвич В.М. - Полтава, 2003. - 12 с.